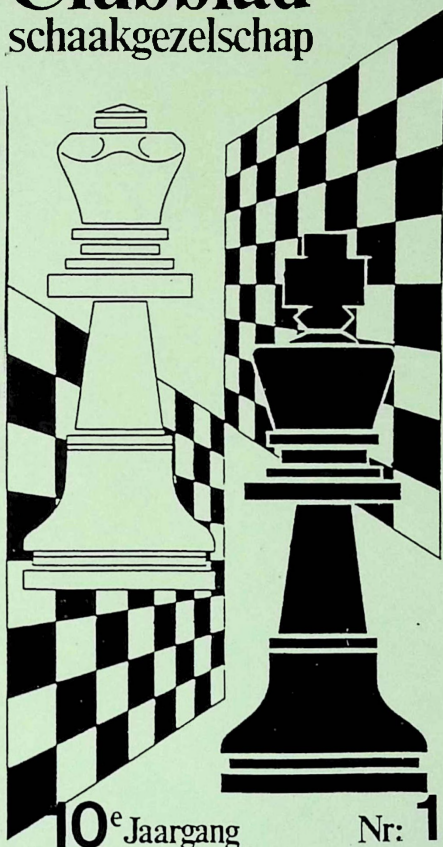

STAUNTON/HELPMAN

AUGUSTUS 1993

Clubblad

schaakgezelschap

10^e Jaargang

Nr: 1

Inhoudsopgave.pagina

BESTUURSSAMENSTELLING	2
SCHAAKKALENDER	2
MUTATIES IN DE LEDENLIJST	2
IN MEMORIAM: A. SCHERPHUIS	3
VAN DE REDACTIE	3
NOGMAALS: WITTE EN ZWARTE LEDEN	3
GAMBIET TOERNOOI	3
50 JAAR GELEDEN. (20)	4/5
AGENDA ALGEMENE LEDEN VERGADERING	6
TOELICHTING AGENDA ALV	6
REGLEMENT BEKERCOMPETITIE	7
JAARVERSLAGEN SECRETARIS, REDACTEUR EN INT.COMP.LEIDER	8/9
FINANCIËLE STUKKEN	10/11
PIET MULDER JR. TONEEL EN SCHAKEN (2)	12
DE VERLIESPARTIJEN VAN BOBBY FISCHER	12
MICHIËL ZEEVAARDER. SCHAAKCRYPTOGRAM	13
IMPRESSIES VAN HET INTERZONALE TOERNOOI TE BIEL	14/15
SCHAKEN EN BEELDSPRAAK	15
JOOP HUMMEL. THEORIE OVER HET EVANS GAMBIET (2)	16/17/18
JAARVERSLAG VAN DE EXTERNE COMPETITIE LEIDER	18
DE KORTSTE PARTIJ MET HET EVANS GAMBIET?	19
MARSOPGAVEN	19/20

BESTUURSSAMENSTELLING.

VOORZITTER	P.W.MULDER	SWEELICKLAAN 31	265258
SECRETARIS	W.LOUWMAN	MARSMANLAAN 6	266268
VENNINGMEESTER	E.HOFKAMP	KAM.ONNESSTRAAT 158	253128
(AFTREDEND)	GIRO BLIJFT IN	IEDER GEVAL 967038	
INT.COMP.LEIDER	K.H.SANDERS	HEEMSKERCKSTRAAT 1M5	137077
EXT.COMP.LEIDER	G.PIEPER	AMSTELSTRAAT 66	269783
REDACTEUR/MAT.COM.	P.R.DIJKHUIS	WESTERSE DRIFT 68, HAREN	349355
JEUGDLEIDER	VACATURE		

SPEELLOKAAL. SPEELTUINGEB.HELPMANM-OOST,GROENESTEINLAAN 16 252628

SCHAAKKALENDER.

V/ZA 3/4	SEPTEMBER	EVANS GAMBIET TOERNOOI	
MA 6	SEPTEMBER	ALV	
MA 13	SEPTEMBER	EERSTE RONDE INTERNE COMPETITIE.	
ZA 18	SEPTEMBER	KNSB COMPETITIE.	
MA 20	SEPTEMBER	EERSTE RONDE BEKERCOMPETITIE	
ZA 25	SEPTEMBER	OPEN DRENTS KAMPIOENSCHAP, RAPID 050-713773	
ZA 25	SEPTEMBER	WAD'N SCHAAKNACHT WARFFUM 05950-3872	
MA 4	OCTOBER	TWEDE RONDE BEKERCOMPETITIE	
ZA 9	OCTOBER	KNSB COMPETITIE	
ZA 16	OCTOBER	LEWENBORG, RAPID 050-413675	
ZA 30	OCTOBER	RODEN, OT EN SIEN TOERNOOI	
ZA 6	NOVEMBER	GANZEMARKT TOERNOOI, SNELSCHAAK. 05250-17274	

MUTATIES IN DE LEDENLIJST.

NIEUW LID. H.KRANENBORG, MARTINIKERKHOF 38
 VERHUISD: MARTIN PLOEGER, MARJOLEINSTRAAT 15, 9731 DC TEL:425718
 G.C.LUSCHEN, SLAUERHOFFLAAN 9, 9752 HA HAREN.
 BEDANKT. H.TULP EN F MEEDENDORP.

In memoriam: A. Scherphuis.

In juli overleed op 85-jarige leeftijd de heer Scherphuis. Hij was reeds lange tijd lid van de S.C.Helpman, maar vooral de laatste jaren was hij vrijwel altijd op de clubavond aanwezig. Daaraan zal niet vreemd zijn geweest dat zijn vrouw drie jaar geleden is overleden. Voor hem was een spelletje schaak plezier, gezelligheid en ontspanning. Het is goed om te realiseren dat hij die gezelligheid en de sociale contacten kennelijk op prijs stelde toen hij alleen kwam te staan en dat ze iets voor hem hebben betekend. We zullen er met zijn allen voor moeten zorgen, dat we ook in de toekomst deze functie als "Gezelschap Staunton/Helpman" blijven behouden.

Van de Redactie.

Een nieuw seizoen, een nieuwe kleur, die we wat aan de lichte kant hebben gehouden ter wille van de leesbaarheid. Zoals gebruikelijk staat dit nummer in het teken van de A.L.V. Er zijn moeilijke onderhandelingen gevoerd met de zaalverhuurder maar uiteindelijk werd toch een accord bereikt. (zie de toelichting bij de ALV) Gelukkig staan we er, mede door een strenge en in zijn begrotingsbeleid nooit te optimistische penningmeester, financieel gezien gezond voor. Erwin was geen boekhouder, maar de eerste man in het bestuur die zich verantwoordelijk voelde voor een doelmatige besteding van de financiën en en dit opzicht kunnen anderen - ook in de schaakwereld - een voorbeeld aan hem nemen. Het bestuur is Erwin daarvoor zeer erkentelijk en wenst hem veel succes bij zijn verdere studie, die nu volledig prioriteit krijgt. Overigens, variatie genoeg in dit nummer met opnieuw een schaak-cryptogram, die mij wel iets eenvoudiger lijkt dan de creatie van Theo Ebels. Ook aandacht natuurlijk voor het a.s. Evans- gambiet toernooi alsmede een impressie van het interzone toernooi te Biel. Het tweede nummer zal verschijnen op maandag 8 november. De kopij hiervoor dient uiterlijk maandag 1 november te worden ingeleverd.

Nogmaals: Witte en zwarte leden. Solidariteit versus profijt.

Helaas reageerden tot nu toe alleen nationale en regionale bobo's op mijn stuk in Schakend Nederland, maar de bijdrage van Bondswege was in ieder geval interessant. Er zouden afspraken?! gemaakt zijn over deze materie. Het zou er o.a. op neerkomen dat Harjan Prins wit is maar Feiko Iwema zwart. Volgens een brief die we ontvingen van de NOSBO beschouwen zij echter Harjan Prins als zwart en Feiko Iwema wit. Zij komen aan met het solidariteitsbeginsel waarmee men ordinair eigenbelang toedekt met een ethisch sausje, want solidariteit suggereert een element te hebben van hulp van sterkeren aan zwakkeren en dat is hier niet aan de orde. Met evenveel recht kan hier het profijtbeginsel centraal gesteld worden. Persoonlijk vind ik niet, dat Feiko Iwema en Harjan Prins voor mijn lol hoeven te betalen. Hoe dan ook, iedere club is vrij om zijn beleid in dezen te bepalen. Artikel 28 van het NOSBO competitie reglement bepaalt slechts dat personen, die in een team meespelen, bij de NOSBO moeten zijn opgegeven. Daaraan houden wij ons en dat impliceert dat de NOSBO aan ons een bijzonder goede klant heeft. Redacteur.

Het Evans-gambiet toernooi.

Er wordt gespeeld op vrijdag 3 september van 18.30-23.00 uur en zaterdag 4 september van 13.00-17.30 en van 18.30-23.00 uur. Het speeltempo bedraagt 40 zetten in 2 uur en daarna 15 minuten voor uitvluggeren. In de hoofdgroep spelen Riny Kuyf, Joris Brenninkmeyer, Erik Hoeksema en Christoffor Baljon. Theorie en voorbeelden van het Evans gambiet vindt U in dit nummer en in het vorige no.

jaar geleden. (20)

aken in Nederland in de jaren 1940-'45.

als al eerder aan de orde is gekomen vonden er vooral de eerste jaren van de bezetting zeer veel schaakactiviteiten plaats. In 1941 werden b.v. 24 nationale toernooien gehouden waarvoor grote langstelling was. In het derde oorlogsjaar nam dit af. Dit gold ook in sterke mate voor de publiciteit. Na de zomer van 1942 ging de papierschaarste een rol spelen, de schaakrubrieken verdwenen uit de landelijke dagbladen en ook het KNSB-tijdschrift moest inspannen. Die situatie verslechterde in de loop van 1943 en in de zomer werd ook het "tijdschrift" opgeheven en vervangen door een ledenlijstblad, dat uitsluitend aan de clubsecretarissen werd verzonden. Opvallend is dat veel van de belangrijkste activiteiten plaats vinden in Friesland, Amsterdam, dat altijd het traditionele centrum was van schaakmanifestaties, wordt hierbij overtroffen.

Bondswedstrijden.

Bondswedstrijden in de zomervacantie, die steeds op een verschillende plaats werden gehouden, waren altijd zeer in trek. Ook de zomer van 1940 vonden ze plaats. De bedoeling was om te spelen in Oosterwijk, maar dat kon geen doorgang vinden en op het laatste moment werden ze verplaatst naar Hilversum. De ere-zeskamp werd gewonnen door Landau en Kramer, de nieuwe Friese coming-man. In 1941 werden de Bondswedstrijden gehouden in Leeuwarden en ze trokken een record aantal deelnemers van 228. Winnaar werd Cortlever. In 1942 vonden de Bondswedstrijden plaats in Eindhoven en het aantal deelnemers bedroeg daar zelfs 288. Koomen won de eregroep. In 1943 en 1944 konden de wedstrijden geen doorgang meer vinden.

ationale competitie.

In het seizoen 1940-1941 bestond de KNSB competitie uit 2 klassen A resp. 7 en 6 teams, wat merkwaardig A en B genoemd. Staunton behaalde in de (2e) klasse B met Haarlem, Eindhoven, Spangen, de agse Chr. S.V. en Utrecht en eindigde onderaan. Kampioen werd de VAS uit Amsterdam, de club met veel joodse leden. In het seizoen 1941-1942 wordt het aantal clubs uitgebreid tot 24 en regionaal ingedeeld. Daarmee doet ook Philidor zijn intrede in de groep Centrum-Noord waarin behalve Staunton Bussum, Utrecht, Hilversum en VVGA deelnemen. Bussum wint de groep maar het VAS haalt nog de nationale titel. Zonder de joodse spelers blijft de VAS één van de sterkste teams maar in het seizoen 1942-1943 winnen ze de groep niet meer, maar eindigen achter Max Euwe, de club van penningmeester van Harten, zoals secretaris Jungman ons plicht laat weten in het "tijdschrift". Er wordt echter niet meer om het kampioenschap gespeeld. Het is de fase van de crisis van de KNSB. Ook in het seizoen 1943-1944 vinden er nog wedstrijden plaats. Staunton speelt nog wel alle wedstrijden, wint o.a. met 4 van Philidor maar in de andere groepen komt er weinig meer van terecht. De overwinning van Scholtens op van Oosterwijk Bruyn uit wedstrijd Staunton - Hilversum treft men aan in clubblad 8-2.

t Hoogoven toernooi.

In het eerste Hoogoven toernooi werd in 1938 gehouden en in de oorlogsjaren gaat alleen in januari 1945 het toernooi niet door.

In 1941 en 1942 bestaat de hoofdgroep uit een zeskamp, in 1943 en 1944 is het uitgebreid tot een achtkamp. In 1941 wint een jonge

In 1942 wint Euwe voor Cortleven en Wijnans. In 1943 wint een andere jonge speler, van der Hoek (student scheikunde aan de V.U.) en in 1944 van Scheltinga, die de eerste 2 oorlogsjaren er niet bij was vanwege verblijf in een sanatorium. Euwe deed aan deze twee laatste toernooien niet mee.

Het kampioenschap van Nederland.

Om het nationale kampioenschap werd één keer gestreden. De voorwedstrijden vonden in augustus 1942 plaats in Leeuwarden. Een drietal spelers eindigde gelijk: Cortleven, de Groot en v.d.Hoek. De beslissingskamp werd door laatstgenoemde gewonnen maar in de er op volgende match tegen Euwe werd hij met $5\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ (8-2) afgedroogd.

Matches.

Euwe speelde in december 1940 en in april 1941 2 matches tegen Kramer in Friesland. Hij won de eerste match met $6\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ en de revanche?! match met 7-1. Daarna speelde Euwe in juni 1941 in Karlsbad tegen Bogoljubov en won met $6\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$. Wat Kramer in Friesland was, was Vinken in Limburg. In 1942 speelde hij matches tegen Kramer (1-5) en Stumpers uit Eindhoven ($3\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$). De laatste zou in 1946 het nationale (meester) toernooi van Staunton in 1946 winnen.

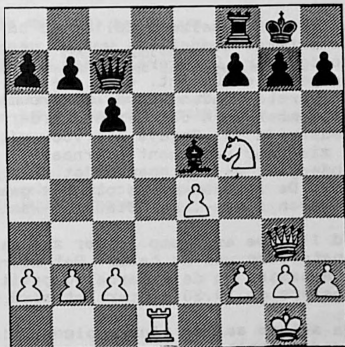
Toernooien.

Reeds medio juni 1940 werd n.b. in Rotterdam een zeskamp gespeeld om de Kamstra beker, nog in dezelfde maand gevolgd door de VVGA - achtkamp in Amsterdam. Scheffer speelde er remise tegen Euwe maar daarmee was ook de koek voor hem op. Voor Euwe was dit andersom. In september 1940 treden de Friezen Waling Dijkstra, Ploegh, Mulder van Leens Dijkstra en Kramer aan tegen 4 "Hollanders" maar krijgen de kous op de kop. Ze eindigen achter Cortleven, Prins en Landau. Over de NOSBO vijfkamp in april 1941 vindt U alles in clubblad 8-2. In Leiden vonden de "Nooteboom" wedstrijden plaats.

De schaakrubrieken.

De NRC gaf het meeste schaaknieuws. Uitgebreide verslagen van de KNSB competitie en een wekelijkse schaakrubriek, verzorgd door Euwe. Ook het Handelsblad had een goede rubriek, aanvankelijk verzorgd door Lodewijk Prins, later door "een speciale medewerker". (Prins was jood)

Nauwelijks waren onze "beschermers" ons land binnengevallen of ze maakten duidelijk dat ze sport en spel hoog in hun vaandel meevoerden. In de NRC van 24 augustus 1940 bespreekt Euwe in zijn wekelijkse schaakrubriek een boekje dat is uitgegeven door de schaakafdeling van "Kraft durch Freude". De titel luidt: Schach ist schön, Schach bringt Freude. Het is een boekje met 58 "Marsopgaven", waarvan we hiernaast er één weergeven. Het is uit de partij Capablanca-Ponaroof, gespeeld in 1913. De opgave luidt: Wit speelt en wint.

Agenda jaarvergadering op 6 september 1993.

Aanvang 19.45 precies.

1. Opening.
2. Bestuursmededelingen en ingekomen stukken, o.a. BSV zaken.
3. Bespreking NOSBO aangelegenheden. (zie toelichting)
4. Notulen ALV dd. 14 september 1992. (zie clubblad 9-2)
5. Jaarverslagen. (zie pagina 8,9 en 18)
6. Financiën. (zie pagina 10 en 11.)
 - a) Verslag kascommissie
 - b) Discussie balans en exploitatie rekening.
 - c) Benoeming nieuwe kascommissie
 - d) Bespreking begroting
7. Jeugdzaken (zie toelichting)
8. Bestuursverkiezing. Aftredend zijn de penningmeester en de ext. wedstrijdleader. De penningmeester treedt af. In zijn plaats stelt het bestuur kandidaat de heer R.Jacobs. Eventuele tegenkandidaten zo spoedig mogelijk indienen bij de secretaris. De ext. wedstrijdleader stelt zich herkiesbaar.
9. Prijsuitreiking

PAUZE

10. Bespreking int. comp. en bekercomp. (zie toelichting)
11. " ext. comp. (zie toelichting)
12. " clubblad
13. " bibliotheek en materiaal
14. " gambiet toernooi
15. Benoeming afgevaardigden naar de NOSBO vergadering.
16. Rondvraag
17. Sluiting

Toelichting.

ad 3). Naar verwachting zal een lid van het NOSBO bestuur de vergadering t/m dit agendapunt bijwonen. Zoals bekend zijn wij ongelukkig met het huidige NOSBO beleid, in het bijzonder verwerpen wij de koers die is ingeslagen met de aanstelling van een betaalde kracht, die voor ca. f 4500 op de begroting drukt. Ook een brief van de NOSBO over "zwarte leden" komt aan de orde.

ad 7). In overleg met Michiel Zeevaarder stelt het bestuur voor de huidige situatie te continueren, hoewel deze onbevredigend is in die zin dat de volledige begeleiding op zijn schouders terecht komt, hetgeen niet het plan was en ook niet kan en mag voortduren.

ad 10). Dit seizoen zullen op ca. 15 clubavonden wedstrijden voor de externe competitie worden gespeeld in hogere klassen dan het vorig jaar. Dit vereist een strakkere organisatie van de interne competitie. De int. comp. leider zal voorstellen hiertoe indienen. De eerste ronden van de bekercompetitie zullen worden gespeeld op 20 september en 4 oktober en verder op avonden dat er geen NOSBO wedstrijd is. Opgave hiervoor uiterlijk maandag 13 september. (zie voor reglement hiernaast) Ook de kantinevoorziening ondergaat wijzigingen omdat de drank zal worden betrokken van de BSV. De flesjes en de pinda's gaan f 1.50 kosten; bounties en mars blijven f 1.--. De "Staunton-kast" zal de enige bergruimte worden.

ad 11). De ext.comp.leider zal een voorstel indienen voor de opstelling van de teams. Het hierboven gestelde is ook van toepassing op de externe competitie. In ieder geval dienen onze spelers om 19.30 achter het bord te zitten.

Na afloop zal de clubkampioen, Nico Schellingerhout, de traditionele simultaanséance verzorgen.

REGLEMENT BEKERTOERNOOI

Art. 1 Aard van het toernooi

- 1. Het bekertoernooi wordt verspeeld volgens een afvalsysteem.
- 2. Ieder lid van Staunton/Helpman kan aan het toernooi deelnemen.

Art. 2 Loting en plaatsing

- 1. De paringen voor de eerste ronde worden door loting vastgesteld.
- 2. Acht deelnemers worden geplaatst. Zij staan gerangschikt op de plaatsingslijst en kunnen elkaar niet voor de kwartfinales ontmoeten.
- 3. De plaatsingslijst wordt op de volgende wijze samengesteld:

1 : de winnaar van het voorgaande bekertoernooi;

2 : de verliezend finalist van het voorgaande bekertoernooi;

3 en 4 : de verliezende halve finalisten van het voorgaande beker-toernooi (degene die in de eindrangschikking van de voorgaande interne competitie het hoogst staat, wordt als derde geplaatst);

5 t/m 8: de vier beste overige deelnemers (te beoordelen aan de hand van de eindrangschikking van de voorgaande interne competitie).

- 4. Indien na plaatsing conform de regels van het derde lid een of meer plaatsen onbezet blijven, schuiven de daaronder geplaatste spelers een of meer plaatsen naar boven op, en wordt de plaatsingslijst aangevuld met de beste overige deelnemer of deelnemers (te beoordelen aan de hand van de eindrangschikking van de voorgaande interne competitie).

- 3. De wedstrijdleider intern stelt met inachtneming van de regeling in dit artikel een toernooischema op, dat bij hem voor een ieder ter inzage ligt.

Art. 3 Minimatch van twee partijen

- 1. De spelers die tegen elkaar hebben geloot spelen onderling twee partijen, een met wit en een met zwart.

- 2. Door loting wordt vastgesteld welke speler in de eerste partij wit heeft.

- 3. Iedere speler heeft voor de hele partij een uur bedenktijd.

- 4. De speler die na de twee partijen de meeste punten heeft behaald, gaat door naar de volgende ronde. De verliezer is uitgeschaakeld.

Art. 4 Barrage

- 1. Indien de stand na de twee partijen gelijk is, wordt er een barrage gespeeld.

- 2. In een barrage spelen de spelers twee vluggertjes (vijf minuten bedenktijd per persoon voor de hele partij), een met wit en een met zwart.

- 3. Door loting wordt vastgesteld welke speler in het eerste vluggertje wit heeft.

- 4. De speler die na de twee vluggertjes de meeste punten heeft behaald, gaat door naar de volgende ronde. De verliezer is uitgeschaakeld.

- 5. Indien de stand na een barrage nog steeds gelijk is, wordt er een volgende barrage gespeeld. De leden 2 t/m 4 van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing.

Art. 5 Punten voor interne competitie

De speler die in het bekertoernooi meespeelt, krijgt per speelronde (speelavond) een punt toegekend voor de interne competitie.

Jaarverslag van de secretaris.

Het afgelopen jaar vergaderde het bestuur 6 maal, steeds korte tijd voor het verschijnen van het clubblad. Door een efficiënte aanpak en het maken van duidelijke afspraken bleek deze vergaderfrequentie goed werkbaar.

De stemming was, zelfs bij de bespreking van de resultaten van het eerste team, goed te noemen. Teleurgestelde eerste-team leden vonden troost bij hun meer succesvolle collega's uit het tweede en derde.

Ook bij de bespreking van van de kantineverkoop was sprake van gemengde gevoelens; tevredenheid over de omzet, maar teleurstelling over de tekorten. Gelukkig bracht een - voorafgaand aan een spelavond - ernstig woord van de voorzitter verbetering hierin.

Vaste onderwerpen waren de organisatie van het jeugdwerk, de bibliotheek, de interne competitie, het gambiettoernooi en de zaalhuur. Inzake dit laatste punt werd correspondentie ontvangen van het bestuur van de speeltuinvereniging "Helpman-Oost", hetgeen leidde tot moeilijke besprekingen, die uiteindelijk leidden tot een voor het bestuur aanvaardbaar compromis.

Het ledenbestand nam toe van 64 tot 74. Deze toename werd voor een belangrijk deel veroorzaakt door 8 nieuwe jeugdleden. Deze jeugdleden zijn nu ook bij de NOSBO opgegeven. Dit was ook de belangrijkste oorzaak van de daling van de gemiddelde leeftijd van 45 tot 40 jaar. Er waren 16 mutaties. Verheugend was dat een vrouw lid werd. Er zijn 8 leden, die buiten de stad wonen.

Wim Louwman.

Jaarverslag van de Redacteur / Materiaal commissaris.

Clubblad.

Het clubblad verscheen wederom 6x en het gemiddeld aantal pagina's bedroeg ruim 20. Verschillende leden leverden bijdragen waarbij de nieuwe rubriek "Arie & Co" speciale vermelding verdient. Wel dient een ieder te beseffen dat het "nivo" en de doelstelling van deze rubriek alleen kan worden gehandhaafd bij een ieders medewerking.

Materiaal.

Klokken. Er gingen 4 klokken verloren, waardoor het totaal nu 32 bedraagt. Dit is inclusief de oude Staunton klokken, die echter werden gecontroleerd en in orde bevonden. Er zullen 2 nieuwe klokken worden aangeschaft.

Spellen. 9 spellen voor externe wedstrijden in de Staunton kast.
24 spellen voor interne wedstrijden in de grote kast.
10 reserve spellen (zonder vilt) in de Staunton kast.
Verder is er nog een grote doos met reservemateriaal.

Bibliotheek.

De bibliotheek werd verrijkt met een aantal aanwinsten uit verschillende bronnen, waarvoor we zeer erkentelijk zijn. Het aantal vermiste boeken is bovendien aanzienlijk afgenomen. De "Oostduitse"-serie is weer compleet. Met de delen 7 (Russisch en Koningsgambiet) en 21 ((Tschigorin verdediging, het aangenomen damegambiet, Tarrasch en het half-klassiek damegambiet, hier de "verbesserte Tarrasch Verdediging" genoemd. (1.d4,d5; 2.c4,e6; 3. Pc3,Pf6; 4. Pf3,c5.)) is dit naslagwerk voor iedereen beschikbaar maar wel uitdrukkelijk voor dit doel en niet als studieboek.

Bekercompetitie

Dit seizoen werd er voor het eerst een bekercompetitie georganiseerd. Volgens een afvalstelsel, waarbij rapid-partijen en zo nodig vluggertjes gespeeld werden, werd er gestreden om de Albers-trofee. Het toernooi was een succes, en bij vlagen spectaculair en zenuwslopend. In het clubblad was daarvan helaas niet veel te merken. De naam van Seyen zal als eerste in de zilveren schaal worden gegraveerd: hij was al zijn concurrenten te snel af en werd de terechte winnaar. Daarmee is hij voor de volgende editie ook automatisch als eerste geplaatst.

Interne competitie

De interne competitie is dit seizoen tot het laatst toe spannend geweest. Nico Schellingerhout had aan het eind een puntje meer dan Theo Ebels. Jammer daarbij was, dat de situatie door enige afgebroken partijen onoverzichtelijk geworden was. Over de gehele competitie bekeken, kan overigens niet gezegd worden dat de aantallen afgebroken partijen onaanvaardbaar hoog lagen. Ik zal er in het komende seizoen niettemin op toezien dat afgebroken partijen snel worden uitgespeeld.

De opkomst was gedurende het hele seizoen goed te noemen. Natuurlijk waren er pieken en dalen, maar gemiddeld bezochten per keer 32 leden de clubavond. Trouwste bezoekers waren A. Smit, Diepeveen, Ploeger en Scherphuis.

De eindstand (zie clubblad 6 van vorig seizoen) geeft een duidelijk beeld van de verhoudingen in onze club: Schellingerhout en Ebels duidelijk bovenaan, op enige afstand gevolgd door Dijkhuis en Mulder. Daar weer een stuk onder begint het grote middenveld, waar de verschillen in speelsterkte betrekkelijk gering zijn. Dat bevestigt het beeld van de club: weinig echt uitblinkende spelers, maar sterk in de breedte. Overigens wordt een aantal jongere spelers in de middengroep met het jaar beter, hetgeen prettig is voor de komende interne (en externe) competitie.

Andere evenementen

Op de eerste clubavond in januari werd er gestreden om het snelschaakkampioenschap. In dit sterk bezette toernooi (ongeveer 30 leden deden mee) ging clubkampioen Seyen met de hoofdprijs aan de haal. Omdat er voor iedereen een prijs was, ging niemand na deze geslaagde avond met lege handen naar huis.

Op de 'vrije' avonden aan het einde van het seizoen werd veel gevulgerd, en ook voorzichtig een begin gemaakt met onderlinge wedstrijden tussen de teams. Als er ruimte is in het toch vrij volle speelschema zullen we hier zeker mee doorgaan.

NEEM EEN ABONNEMENT OP

ACTUEEL WEEKBLAD

SCHAAKNIEUWS

Maak f 79.50 over op giro 3206366
en U ontvangt jaarlijks 48 nummers

Financieel verslag 1992-1993.

Het afgelopen jaar was in financieel opzicht redelijk succesvol. In plaats van een begroot negatief saldo van ruim f 400 werd een positief saldo behaald van bijna f 300. De grote meevaller betrof de inkomsten uit de kantineomzet, hoewel een tekort van ruim 8% reden tot zorg geeft. Voor het gambiettoernooi was in de begroting f350 uitgetrokken; hoewel geen sprake was van een "duur" toernooi, werd dit f 300 meer. Het bestuur zal er zorg voor dragen dat een herhaling wordt voorkomen. In ieder geval zal de omvang van het toernooiboekje worden beperkt en zal het niet later dan december mogen verschijnen. Verder valt te overwegen het boekje alleen aan die leden gratis beschikbaar te stellen die vooraf kenbaar maken dat ze het bezit op prijs stellen.

EXPLOITATIEREKENING 1992-1993 en BEGROTING 1993-1994.

<u>Ontvangsten</u>	92/93 begr. werk.		93/94 begr.	<u>Uitgaven</u>	92/93 begr. werk.		93/94 begr.
Contributies	5900	6287	7250	Afdr. NOSBO	3000	2857	3287
Kantine opbr.	1400	2147	1300	Zaalhuur	3020	3090	3000
Rente	320	349	310	Dito KNSB	400	400	
Donaties	pm	100	pm	Wedst.kost.	75	192	175
Subsidie gem.	25	100		Inschr.KNSB	830	684	
KNSB-reisverg.	600	392		Bibliotheek	100	30	50
Incident. bate	-	64		Materiaal	80	109	320
Grote Club Act	200	500	500	Clubblad	600	516	700
Nadelig saldo	410			Prijzen	150	234	175
				Gamb.-toern.	350	653	500
				Propaganda	-	246	75
				Jeugd-zaalh.	-	240	250
				Jeugd-rest	-	175	250
				Diversen	250	236	250
				Batig saldo		277	328
	f 8855	9939	9360		f 8855	9939	9360

BALANS per 1 augustus 1993. (in hele guldens)

<u>Activa.</u>	1-8-92	1-8-93	<u>Passiva.</u>	1-8-92	1-8-93
Materiaal	970	982	Kapitaal	8055	7900
Bibliotheek	1220	1128	Reserve '96	250	800
Kantine voorraad	291	237	Clubblad 9-6	pm	102
Contributies	17	338			
Kantine opbrengst	201	-	<u>Gereserv. voor:</u>		
Rente	303	305	Afschr. materiaal	97	98
Sterrekening giro	4471	4739	Afschr. biblioth.	122	113
Plusrekening giro	996	855	Afschr. contrib.	120	-
Kas en giro	175	429			
	f 8644	9013		f 8644	9013

Toelichting exploitatie rekening.

Donaties. Niet vermeld zijn de schenkingen van enkele boeken voor de bibliotheek door de heer van Grijffland en de schenking van de P.Albers trofee door de familie Albers. Daarnaast kent Staunton/Helpman vele "stille" donateurs, o.a. leden die bij uitwedstrijden hun auto ter beschikking stellen en hiervoor geen declaratie indienen. Dank hiervoor namens de vereniging.

Subsidie. De gemeente subsidie betreft de wedstrijd tegen Zwolle.

Incidentele bate. Betreft de verkoop van een oude schaakklok (f20) en de opbrengst van enkele notatie- en gambietboekjes.

Propaganda. betreft de bijdrage aan "Timman-Short" in de Beurs (f175), het laten bijdrukken van een oud gambietboekje (f53) en de verzendkosten van enkele verkochte gambietboekjes.

Jeugd. De rest zijn o.a. kosten voor prijzen en examens.

Toelichting balans.

Algemeen. Het bestuur streeft er naar, dat voor wat de liquiditeit betreft, het bedrag op de sterrekening onaangetast blijft. Enige jaren geleden is hierop f 4000 gestort, dat inmiddels door de hoge rentestandaar van de afgelopen jaren is aangegroeid tot f 4739.

Achterstallige contributies. Tijdens de ALV zal worden meegedeeld in hoeverre dit bedrag nog invorderbaar is. Eén lid heeft bedankt en met 2 boeken zijn achterstallige contributie betaald.

Reserve '96. Het bestuur stelt voor deze reserve te laten toenemen tot f 2000 in 1996. Overigens betreft het een overheveling van het kapitaal naar deze post, die voorlopig geen reële gevolgen heeft. Te zijner tijd kan besloten worden of dit bedrag werkelijk zal worden besteed voor het 125-jarig jubileum in 1996.

Toelichting begroting

De uitgaven zullen het komende jaar aanzienlijk stijgen door een verhoging van de afdracht aan de NOSBO en de gedwongen afname van consumpties à f 1.-- van de BSV. Om deze kosten op te vangen stelt het bestuur het volgende voor:

Een contributieverhoging	van f 120 tot f 130 voor seniorleden.
Dito	van f 78 tot f 85 voor juniorleden.
Dito	van f 28 tot f 45 voor adspirantleden.
Dito	van f 68 tot f 75 voor gastleden.

De contributie voor studerenden blijft gehandhaafd op f 100.

Daarnaast zal de prijs van flesjes worden verhoogd tot f 1.50 en zal geen gratis koffie meer worden verstrekt aan bezoekende teams.

Contributie overzicht.

	Inkomsten	Afdracht
E (ereleden)	2 x - = -	2 x 62.65 = 125.30
S (eniorleden)	48 x 130 = 6240	45 x 62.65 = 2819.25
J (uniorleden)	2 x 85 = 170	2 x 40.80 = 81.60
A (dsiprantleden)	9 x 45 = 405	9 x 28.95 = 260.55
G (astleden)	8 x 75 = 600	
Totaal:	73 f 7415	3286.70

Zaalhuur. Clubavonden. (Het WK-voetbal kan nog iets wijzigen)

1993. 30-8.6/13/20/27-9.4/11/18/25-10.1/8/15/22/29-11.6/13/20-12.
 1994. 3/10/17/24/31-1.7.14.21.28-2.7.14.21.28-3.11.18.25-4.
 2/9/16/30-5, 6.13.20.27-6.4/7.

De kleine zaal zal gebruikt worden op 30/8 en vanaf 6/6/1994.

Totaal: 35 x 80 + 6 x 35 = f 3010.

Gambiet-toern. Het budget is bewust de opbrengst van de G.C.Actie.

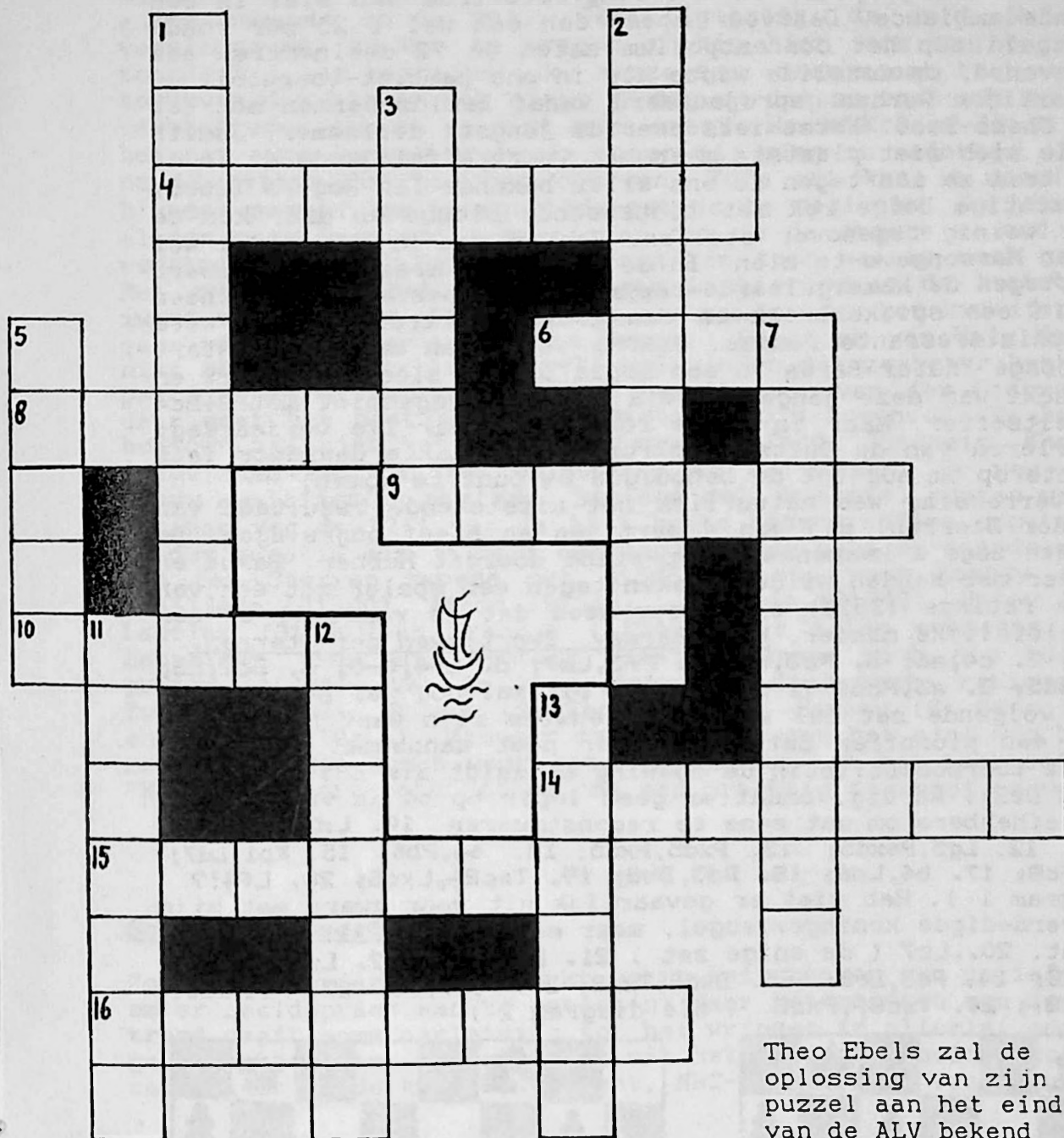
Uit het clubblad van 2033.Piet Mulder Jr. Toneel en schaken.

Kort geleden vond de première plaats van het met spanning tegemoet geziene vrolijke drama (dramma giocoso) "Jan Timman viva e abitara Buitenveldert". De handeling gaat over een ruim 80 jaar oude baas, die schaakt tegen twee bejaardenhelpsters, Rémi Sevoorstel en Ade Roch, tegen wie hij steeds in minder dan 25 zetten verliest. Een commentator verzorgt het aspect "giocoso", hetgeen geschiedt via een interessant en pikant "tema con variazione", aldus de programmawijzer voor de schouwburg en het YGKP (Ypke Gietema Kultuur Paleis - Red.) In de pauze van de voorstelling vroegen wij om een reactie van één van de bezoekers, Prof.Dr.Schellingerhout, die grote bekendheid geniet vanwege de ontdekking van de lauwe kernfusie, waardoor een einde is gekomen aan het broeikaseffect en steenkool, olie en gas momenteel nog slechts in het open-lucht museum zijn te zien, tezamen met de reeds lang aanwezige turf. Zijn baanbrekend werk heeft er toe geleid dat de zeespiegel de afgelopen 20 jaar een meter is gedaald en dat er dit jaar voor het eerst sinds 47 jaar weer een elfsteden-tocht kon worden gehouden.

Onze zegsman had weinig goede woorden over voor het stuk. Het thema vond hij niet bijster origineel en de variaties in de trant van "een vluggertje met Ade spelen" en "hij drong met zijn fors ontwikkelde stand de stelling van Rémi binnen" nogal platvloers. Met weemoed en in lyrische bewoordingen sprak de geleerde over de grote tijden van veler, zo'n 40 jaar geleden, waarbij hij zich nog de prachtige producties herinnerde van Shakespeare's "Othello" met Pierre Bokman in de rol van Jago en "Bobby Fischer is alive and lives in Pasadena" met Anne Wil Blankers in de hoofdrol. Dat was nog eens drama met een D en toneel met een T, aldus de grijze eminentie van de Nederlandse natuurkunde, die in zijn jonge jaren in het eerste team speelde en zelfs een keer het clubkampioenschap behaalde na een uitermate spannende strijd met één van onze oudste leden, de heer Ebels. Deze laatste blik overigens met gemengde gevoelens op deze periode terug en heeft er moeite mee om de schaakcapaciteiten van zijn toenmalige concurrent geheel los te zien van diens latere arbeid. Alleszins begrijpelijk, aangezien het gevolg is geweest dat 15 jaar geleden het faillissement over de Gasunie werd uitgesproken waardoor hij als oud-werknemer in enigszins behoeftige omstandigheden is komen te verkeren. De vereniging heeft echter terstond haar verantwoordelijkheid beseft en ter leniging van de hoogste nood hem een bord, stukken en klok in permanente bruikleen gegeven. Zijn levensavond brengt hij door in het Methusalem-Centrum voor 75-plussers te Eelderwolde-West.

De verliespartijen van Bobby Fischer.

Schaakboeken schrijven kun je over allerlei onderwerpen. Toen het er in 1975 naar uit zag dat Bobby Fischer het schaakspel voorgoed de rug had toegekeerd kwam er spoedig iemand op het idee om een boek uit te geven met alle verliespartijen van hem onder de aantrekkelijke titel: "How to beat Bobby Fischer". Hij kwam tot 61 partijen, te beginnen in 1958. De laatste waren uiteraard zijn verliespartijen tegen Spasski uit zijn match in 1972. Bovenaan stonden Geller en Spasski die ieder 5 partijen van hem hadden gewonnen. Het lag voor de hand dat er nu een tweede druk zou komen aangevuld met de verliespartijen tegen Spasski in de match die het vorig jaar is gehouden. Dat bracht het voorlopige totaal op 66. Ik zag het boek, geschreven door de Amerikaan Edgar Mednis in een boekhandel in Biel liggen in de Duitse vertaling, getiteld: "Wie schlägt man Bobby Fischer". Voor de liefhebbers!

Theo Ebels zal de oplossing van zijn puzzel aan het eind van de ALV bekend maken. Oplossing in het volgende nummer.

Omschrijving (geen anagrammen!):

1. Zo'n zwendelaar zaait verwarring. (9)
2. Op dat tournooi is de strijd altijd verhit. (9)
3. Die is toch ook niet dik? (6)
4. Modelman. (8)
5. Bij die zeeman gaat er meteen een man overboord. (5)
6. Zonder zie je niets. (4)
7. In dat oude moerassige gebied verdrinkt menig jonkie. (9)
8. Handig als je een stukje wilt eten. (6)
9. Waar Roel Arie mee verblijdt. (7)
10. Schaakt zich binnenkort in korte tijd binnen. (5)
11. Groningse secondant. (7)
12. Tijdstip waarop sommigen menen beter te gaan schaken en anderen juist slechter. (7)
13. Vistuig. (6)
14. Dat bedrijf leeft van andermans misstappen. (7)
15. Ook als 't scheef gaat gaat het nog vooruit. (7)
16. Wat is dat voor handel, waarbij beiden verlies lijden? (8)

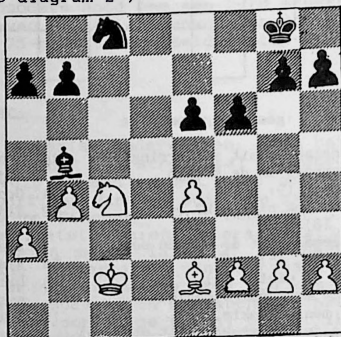
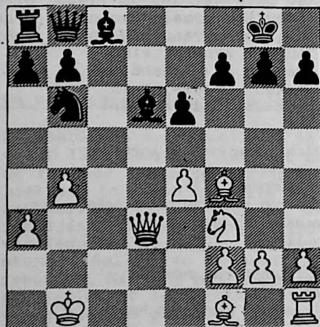
Impressies van het interzonale toernooi te Biel.

10e, 11e en 12e (voorlaatste) ronde.

Het toernooi werd gespeeld in het congrescentrum van Biel in een schitterende ambiance. Daarvoor moest dan ook wel f 25 per ronde worden betaald. Op het concertpodium zaten de 72 deelnemers, aan tafeltjes van 4, op dezelfde wijze als in ons gambiet-toernooi. De 8 toppartijen werden geprojecteerd vanaf beeldschermen met het programma Chess-Base. Eerst iets over de jongste deelnemer, Judith Polgar, die zich niet plaatste maar het voortreffelijk deed. In de 10e ronde trad ze aan tegen de ons aller bekende Ian Rogers (2605) in een prachtige beige rok met bijpassende blouse en daar kon de Australiër weinig tegenover stellen. Hoe ze won krijgt u nog wel eens in een Marsopgave te zien. In de 11e ronde moest ze met zwart aantreden tegen de kamergeleerde-papyroloog Hübner en ze verscheen daarvoor in een spijkerbroek en een groezelig truitje. Het werd een vrij oninteressante remise. Daarna verscheen ze aan de start tegen de jonge Indiër Barua in een mooie blauwe bloemetjes jurk en maakte gehakt van deze jonge man via het koningsgambiet met 3.Lc4 en kwaliteitsoffer. Maar in de 7e ronde, op haar 17e verjaardag, had ze verloren van de Duitser Lobron en ze raakte daardoor iets te ver achterop om nog tot de benodigde 8½ punt te komen.

De grote verrassing was natuurlijk het uitstekende resultaat van Paul van der Sterren. Hij won 4 partijen en bleef ongeslagen. De drie laatste zege's kwamen wel tot stand doordat Hübner, Barua en Bareev ijzer met handen wilden breken tegen een speler met één van de laagste ratings (2525) en Bareev deed dat in ronde 11 op een bijna ongelooflijke manier. Wit: Bareev. Zwart: van der Sterren.

1. d4,Pf6; 2. c4,e6; 3. Pc3,d5; 4. Pf3,Le7; 5. Lf4,0-0; 6. Dc2,c5; 7. dxc5,Lxc5; 8. a3,Pc6; 9. 0-0-0,Da5. Dit zal nog wel bekend zijn maar wijs volgende zet zal wel een nieuwtje zijn want het dwingt zwart tot een pionoffer dat wit echter niet aanneemt. Aardig is ook dat het toernooibulletin de opening aanduidt als E39: Nimzo-Indisch (4.Dc2). Aardig, omdat er geen loper op b4 is verschenen. Voor de liefhebbers om dat eens te reconstrueren. 10. Ld2,Dc7; 11. cxd5 Pe7; 12. Lg5,Pexd5; 13. Pxd5,Pxd5; 14. e4,Pb6; 15. Kb1,Ld7; 16. Tc1,Tfc8; 17. b4,Ld6; 18. Dd3,Db8; 19. Txc8+,Lxc8; 20. Lf4!? (zie diagram 1). Het ziet er gevaarlijk uit voor zwart met zijn totaal onverdedigde koningsvleugel, maar een zet als 21. e5 is wel erg riskant. 20..Lc7 (de enige zet) 21. Le2,Ld7; 22. Lxc7,Dxc7; 23. Tc1,Dd8; 24. Pe5,Le8; 25. Dxd8,Txd8; 26. Tc7,f6; 27. Pc4,Lb5; 28. Kc2,lc8; 29. Txc8+,Pxc8. (zie diagram 2)

De stelling is vervlakt. Wit heeft nog enig initiatief maar niet voldoende voor de winst. Wit had nog een uur de tijd en zwart nog 10 minuten. Zonder lang na te denken volgde nu 30. e4-e5?? en v.d. Sterren nam die pion vrijwel à tempo. Ik begaf me toen naar de mij enige bekende in de zaal, Gert Ligterink, de enige Nederlandse verslaggever, om hem te vragen of hij hier iets van begreep. Nu toonde hij een begrijpelijke aarzeling, maar moest toch vrij snel toegeven dat hij er ook niets in zag en dat nu toch wit zou moeten vechten voor remise en niet meer zwart. Na 30.Kc3 of 30.f4 had wit het nog even kunnen proberen, maar hij ging nu nadenken. Te laat, na 62 zetten kon hij het opgeven. Zo'n zet kun je moeilijk een blunder noemen, zelfs een Lode-zet is te veel eer. Zo iets kun je alleen maar doen uit ergernis en dat is de ergste vijand van een wedstrijdsschaker. Van der Sterren kon toen weinig meer gebeuren. Met wit nog een betonremise tegen Lautier en in de laatste ronde zwart tegen Kamsky die zich met een remise ook zou kwalificeren en geen risico's meer wenste te nemen. Piket en van Wely deden het niet slecht, al zullen ze zelf wel vinden dat ze beter kunnen. Hun partijen waren aantrekkelijker dan die van van der Sterren, maar daar gaat het niet om, zeker niet in zo'n toernooi. En bovendien hoefden zij niet het rijtje Shirov, Gelfand, Joedasin, Khalifman, Salov, Bareev, Lautier en Kamsky af te werken. Er was ook een nieuw kwalificatie systeem. Bij een gelijk aantal punten werden de ratings van de 12 (van de 13) beste tegenstanders opgeteld. Dat is dus gunstig als je zelf een lage rating hebt en daardoor werd van der Sterren tweede met 31545 punten, voor Kamsky (31470), Khalifman (31390), Adams (31345), Joedasin (31340), Salov (31285), Lautier (31280) en Kramnik (31240), die allen eveneens 8½ punt behaalden. Door dit systeem plaatste Anand zich als 10e met 8 punten (31435). Van de 10 spelers met de hoogste ratings vielen Ivantsjoek (3), Shirov (5) Topaloff (7), Bareev (8) Georgieff (9) en Epishin (10) af. Wanneer de afvallers aan het eind van het jaar naar Groningen komen voor een "herkansing" in het toernooi van de "Kasparov-Short-Bond" staat ons een prachtig toernooi te wachten.

Schaken en beeldspraak.

Zoals als eerder is opgemerkt vormt het schaken een geliefde bron om er beeldspraak aan te ontleen. Maar het meedoen aan deze mode-trend geeft soms aanleiding tot het wringen in allerlei nogal erg gezochte bochten, zoals blijkt uit het volgende hoofdredactionele commentaar in de kwaliteitskrant, NRC-Handelsblad van 9 juli 1993.

DE RÉCENTE onafhankelijkheidsverklaringen van de parlementen in Jekaterinaburg en Vladivostok mogen dan vooral tot doel hebben om een plekje aan het schaakbord te veroveren en het politieke proces in Rusland mag zijn eigen, voor ons soms onbegrijpelijke dynamiek hebben, de simultaanseance in dit onoverzienbare rijk is inmiddels zo groot geworden dat niemand kan voorspellen welke invloed de partij aan het eerste bord op het laatste bord heeft. Vladivostok zou daarom wel eens dichterbij kunnen zijn dan de atlas suggereert.

Het Evans-gambiet (vervolg)

C

5.... La5

Van deze zet zegt men dat hij minder verplichtend en elastischer is dan 5... Lc5. Wit heeft nu twee gebruikelijke voortzettingen, namelijk 6. 0-0 (I) en 6. d4 (II).

I 6. 0-0

Zwart heeft nu vier mogelijkheden, namelijk 6... Pf6 (a), 6... d6 (b), 6... Df6 en 6... Pe7. Hier wil ik er twee van behandelen (a en b) omdat deze zetten volgens mij het meest solide zijn en omdat de andere twee tot erg ingewikkeld spel leiden.

a) 6.... Pf6 7. d4. Zwart heeft nu de keus tussen 7... exd4, 7... Pxe4 en 7... 0-0.

a1) 7.... exd4 8. La3 d6 9. e5 Pe4 10. exd6 cxd6. Niet 10... Pxd6 want dan volgt 11. Te1+ Pe7 12. Pg5 0-0 13. Dh5 Lf5 14. Pxf7 met voordeel voor wit. 11. Te1 d5 12. Pbd2 f5 Er kan nog volgen: 13. Pxd4 Pxd4 14. Pxe4 dxe4 15. Txe4!! en wit staat gewonnen.

a2) 7.... Pxe4 Wit heeft de keuze tussen 8. Pxe5 en 8. dxe5.
 1) 8. Pxe5 0-0 9. La3 Pxe5 10. dxe5 d6 11. Df3 Dh4. In deze stelling hebben beide partijen kansen. (Na 8... d5? volgt 9. Pxf7 Kxf7 10. Dh5+ Ke7 11. Lxd5).
 2) 8. dxe5 0-0 9. Ld5 Pc5. Te gevaarlijk is 9... Pxc3 10. Pxc3 Lxc3 11. Pg5 Lxa1 12. Dh5 h6 13. Pxf7 Txf7 14. Lxf7+ Kf8 15. La3+ d6 16. exd6 cxd6 en wit wint.
 10. Pg5 De7 11. Dc2 g6 12. f4 Lb6+ 13. Kh1 d6 14. f5 Pxe5 15. f6 Dd8 wit heeft het initiatief.

7.... 0-0 Deze variant acht ik onnodig te behandelen omdat wit gewoon 8. dxe5 kan spelen en in dezelfde variant terecht komt als a2): 7... Pxe4 8. dxe5 0-0.

b) 6.... d6 de populairste voortzetting. 7. d4 Zwart heeft nu drie voortzettingen, namelijk 7... Lg4, 7... Ld7 en 7... Lb6.

b1) 7.... Lg4 Wit kiest nu tussen 8. Db3, 8. Lb5 en 8. Da4.

- 1) 8. Db3 Lxf3! 9. Lxf7+ Kf8 10. gxf3 Lb6 11. Lxg8 Tg8 12. d5 Pa5
- 2) 8. Lb5 exd4 9. cxd4 Ld7 10. Lb2 Pf6
- 3) 8. Da4 exd4 8... Lxf3 is een onderzoekje waard want voordelig voor zwart is dan 9. d5 Lxe4 10. dxc6 b6 11. Lxf7+ Kxf7 12. De4 Pf6.
9. cxd4 a6 Zwakker is 9... Ld7 vanwege 10. d5 Pe5 11. Dxa5 Pxc4 12. Dc3 Df6 13. Dxc4! Dxa1 14. Pc3 b5 15. Db3 met dame-winst.
10. Ld5 De theorie zegt dat zwart beter staat na 10. d5 b5 11. Lxb5 axb5 12. Db5 Pe7 gevolgd door rochade van zwart.
10.... Lb6 (verplicht) 11. Lxc6+ bxc6 12. Dxc6+ Ld7 13. Dc3 Pe7 14. Pa3 0-0 15. Pc4 d5! met gelijke kansen.

b2) 7.... Ld7 Wit kiest gewoonlijk uit 8. Db3 en 8. dxe5.

- 1) 8. Db3 De7 9. dxe5 dxe5 10. Td1 Td8 Na 10.... 0-0-0 krijgt wit goed spel want na 11. Lxf7 Lb6 12. Txd7 Txd7 13. Lxg8 heeft hij de kleine kwaliteit gewonnen met een goede stelling. 11. Td5! Lb6 (verplicht; er dreigde Pf3xe5) 12. Lb5 De6 13. Lxc6 Dxc6 De theorie geeft nu 14. Pxe5 maar waarom geen 14. Txe5?
- 2) 8. dxe5 dxe5 Geen 8... Pxe5 9. Pxe5 dxe5 10. Dh5 De7 11. Lxf7+ Dxf7 12. Dxe5+ gevolgd door 13. Dxa5. 9. Pbd2 Df6 10. Ld5 Pe7 11. Db3 0-0 12. Pc4 h6 13. a4 Lb6 14. a5 met een ingewikkelde stelling.

- b3) 7.... Lb6 De Lasker-verdediging. De gedachten-gang van Lasker bestond hieruit dat na teruggave van de gambiet-pion (8.dxe5 dxe5 9.Dxd8+ Pxd8 10.Pxe5) zwart de betere pionnenstructuur heeft. Wit kan echter beter 9.Db3 spelen, zoals we zullen zien. De twee hoofdvarianten zijn 8. a4 en 8. dxe5.

- 17 8.a4 Pf6 9.Lb5 a6 10.Lxc6+ bxc6 11.a5 La7 12.Da4 exd4 enz.
 2) 8.dxe5 dxe5 Een andere mogelijkheid is 8... Lg4 9.exd6 Dxd6 10.Db3 Le6 11.La3 Lxc4 12.Dxc4 Dd7 enz.
 9.Db3 Df6 10.Lg5 Dg6 11.Ld5 Pe7 12.Lxe7 Kxe7 (verplicht)
 Nu kan wit zijn pion terugwinnen met 13.Lxc6 bxc6 14.Pxe5 Df6. Zwart heeft goed tegenspel.

II 6. d4

Zwart heeft nu twee logische zetten, namelijk 6... exd4 (a) en 6... d6 (b).

a7 6.... exd4 7. 0-0

Ik behandel nu drie voortzettingen: 7... d3, 7... dxc3 en 7... Pge7.

- a1) 7.... d3 8. Db3 Df6 9. e5 De beste zet volgens de theorie; 9.Lg5 biedt niet zoveel perspectief: bijv. 9... Dg6 10.Lxd3 Pe7 en zwart slaagt erin zijn ontwikkeling zonder problemen te beëindigen. Dit zegt de theorie maar naar mijn mening staat wit na 11.e5 goed. 9.... Dg6 10. Te1 Pe7 11. La3 enz.

- a2) 7.... dxc3 Een aanlokkelijke en principiële voortzetting. Helaas kost het weer één zo'n belangrijk tempo.

8. Db3 Een aardige voortzetting is ook 8.e5 Er dreigt namelijk 9.Db3 en zwart beschikt niet meer over de verdediging 9... Df6. Een analyse: 8.e5 Lb4 9.Db3 De7 10.Lg5 Df8 11.Pxc3 Lxc3 12.Dxc3 h6 13.Lh4 Pe7 14.Tad1 g5 15.Lg3 Dg7 16.Tfe1 h5 17.h4! gxh4?! 18.Pxh4 Tg8 19.Df3 Pa5 20.e6!! en wit wint na bijv. 20... Pxc4 21.exd7+ Lxd7 22.Txe7+enz.
8.... Df6 9. e5 Dg6 10. Pxc3 Pe7 11. La3 0-0 enz.

- a3) 7.... Pge7 8. Pg5 (wat anders?) d5 (verplicht, want rochade is uit den boze vanwege 8... 0-0 9.Dh5 h6 10.Pxf7 d5 11.Pxh6+ en wit wint). 9. exd5 Pe5 10. Lb3 Wit staat zeer goed. Zwart heeft niet zulke goede zetten.

Een analyse: 10... 0-0? 11.Pxh7 Kxh7 12.Dh5+ Kg8 13.Dxe5 en wit staat op winst; 10... dxc3 11.De2 h6 12.Dxe5 f6 (verplicht; er dreigde 13.d6 met stukwinst) 13.De2 hxg5 14.La3! en wit staat gewonnen; 10... h6 11.cxd4 hxg5 12.dxe5 en wit staat beter.

b) 6.... d6

7. Db3 Een andere voortzetting is 7.Lg5!? Pf6 8.d5 Pb8 9.Lxf6 gxf6 10.Da4+ c6 11.dxc6 Pxc6 12.0-0 Lb6 13.Pa3 a6 14.Pc2. De zwakte van veld d6 compenseert de minus-pion.

7.... Dd7 Geen 7... Df6 vanwege 8.d5 en zwart verliest een stuk.

8. dxe5 Zwart heeft nu twee voortzettingen, namelijk 8... dxe5 en 8... Lb6.

b1) 8.... dxe5 9. 0-0 Lb6 Op 9... Pf6?? volgt 10.Td1 De7 11.La3 met stukverlies. 10. Tfd1 De7 Niet 10... Pa5 want 11.Lxf7+ Dxf7

12.Td8+ Ke7 13.Lg5+ leidt tot verlies van zwart.

11. a4 Een andere mogelijkheid is 11.Td5 a6 12.Pd2 Df6 13.Pf1 Le6 14.Pg3! Wit staat zeer goed.

11.... a6 Bijna verplicht. Andere voortzettingen leiden allemaal tot voordeel voor wit. Bijv. 11... Le6 12.a5 Lxc4 13.Dxc4 Dc5

14.Df1! Pa5 15.Td5; zwart heeft problemen. Of 11... Pa5? 12.Lxf7+ enz. - zie hiervoor. Of 11... Ph6 12.a5 Lxa5 13.La3 Df6 14.Lb5 Ld7 15.c4! - de loper op a5 is in gevaar.

12. La3 Df6 13. a5! La7 Verplicht want op 13... Pa5? volgt weer 14.Lxf7+ Dxf7 15.Td8+ en zwart kan opgeven. Op 13... Lxa5 is 14.Ld5 Pe7 15.Pd2 Lb6 16.Pc4 goed voor wit.

b2) 8.... Lb6 (!) 9. Pbd2 Pa5 10. Dc2 Pxc4 11. Pxc4 De theorie schat deze stelling als gelijkwaardig voor beide zijden in.

Afsluitend kan ik zeggen dat het Evans-gambiet een scherp gambiet is, waarin zwart zeer nauwkeurig dient te spelen. Elke kleine misstap kan fataal zijn. Ik wil mensen dan ook zeker aanraden om dit stukje goed door te nemen als men van plan is met het Evans-tournooi mee te doen. Veel succes!,
Joop Hummel.

Gerald Pieper

Jaarverslag externe competitie.

Het opstellen van de teams werd dit seizoen uitgevoerd onder de bezielende leiding van H. Seijen, J. Schepers, J. Hummel en J. Schlunke. Hiervoor mijn dank.

Het is al weer een aantal seizoenen geleden dat één van de teams van Staunton/Helpman gepromoveerd, dan wel gedegradeerd is (ondergetekende is nog niet lang genoeg lid van deze club om dit te kunnen herinneren). Dit jaar liep het allemaal wat anders! Het 1° team degradeerde, waardoor het terugkomt in de NOSBO. Daar stond tegenover dat zowel het 2° als het 3° team promoveerden naar de 1° klasse van de NOSBO. Het 4° team tenslotte eindigde in de middenmoot van de 3° klasse.

Opvallend was het gemak waarmee het 2° team kampioen werd. Geen enkele wedstrijd werd nipt gewonnen: elke tegenstander werd vermorzeld. Het team haalde dan ook een onwaarschijnlijk hoge bordscore: 43 uit 56! Naast kwaliteit zal teamspirit voor deze score gezorgd hebben. Al voor de eerste ronde gingen de spelers er van uit dat er maar één team kans maakte op de titel, hun team. De overige teams waren slechts voor de statistieken.

Sensationeel was de promotie van het 3° team. Na in het seizoen ervoor tegen degradatie gevochten te hebben, stond het nu van meet af aan op kop. Deze positie werd niet meer afgestaan, ondanks dat een aantal teams gevaarlijk dichtbij kwam.

Dit jaar kwam onze club voor de 2° keer met drie teams uit in het NOSBO snelschaaktoernooi voor teams. Het 2° team bereikte een 2° plaats in de E-groep. Het 1° team eindigde als middenmoter in de B-groep, het 3° werd laatste in de D-groep.

Zowel in de strijd om de KNSB-beker als om de NOSBO-beker werden onze teams, net als vorig jaar, in de 1° ronde uitgeschakeld, respectievelijk tegen Groningen (0-4) en Haren (1-3). Saillant detail: ons KNSB-team werd uitgeschakeld door NOSBO-spelers.

"Geniale invallen"

Met genoegen las ik in het laatste clubblad van het vorige seizoen dat Henk Davids in dit seizoen een rubriek "geniale invallen" wil gaan verzorgen. Aangezien hij in dat verband de rubriek "Arie & Co" noemt, neem ik aan dat het om invallen van clubgenoten zal gaan - waaronder zich geen Lasker of van Wely bevindt. Is een rubriek "combinaties" niet realistischer? of "partijen"? Het zou mij spijten als "Davids en Zonen" failliet zou gaan voor de eerste aflevering verschenen is.

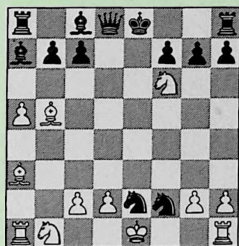
Ko

De kortste partij met het Evans Gambiet?

De "Oxford Companion to Chess" vermeldt een bijzonder aardige miniatuur met het (geweigerd) Evans gambiet.

Helms - Tenner. New-York 1942.

1.e4,e5; 2.Pf3,Pc6; 3.Lc4,Lc5;
4.b4,Lb6; 5.a4,a6; 6.a5,La7;
7.b5.axb5; 8.Lxb5,Pf6; 9.La3,
Pxe4? 10. De2,Pxf2; 11.Pxe5,
Pd4; 12.Pxd7+,Pxe2; 13.Pf6++
(zie slotdiagram hiernaast)

Marsopgaven. Finales van het Evans gambiet.

Het Evans gambiet was in de vorige eeuw één van de populairste openingen. Steinitz speelde het meer dan 20 keer in zijn matches tegen Gunsberg en Tschigorin. Pas nadat Lasker had aangegeven hoe zwart moest spelen om gelijke stellingen te krijgen verdween de opening van het internationale toernooirepertoire. Als verrassings wapen wordt het heden ten dage af en toe nog toegepast.

Het eerste voorbeeld is een hommage aan de uitvinder. Hij speelde zijn gambiet tegen zijn meer bekende landgenoot Mac Donnell en na 14 zetten was diagram 1 bereikt. Het gaat hier om één van de eerste partijen. Het gambiet is zeer geslaagd en in de hoofdvariant geeft wit op de 20-ste zet mat met de loper die nu op a3 staat.

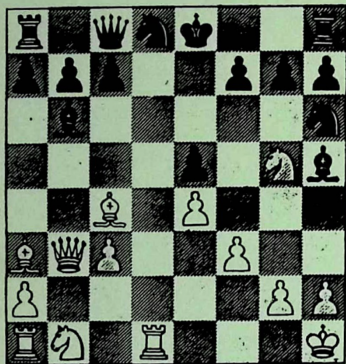
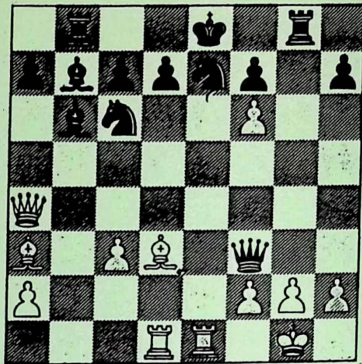
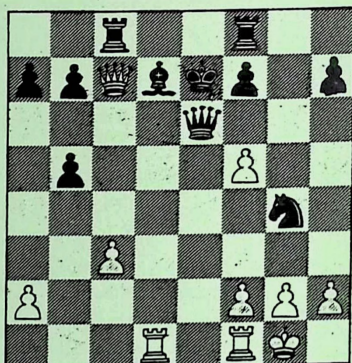
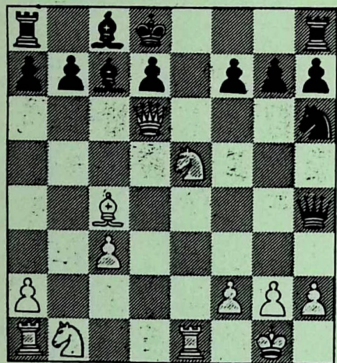
Bekender is de finale uit het tweede voorbeeld. Het betreft hier de "andere" onsterfelijke partij van Anderssen, door Steinitz de "evergreen game" genoemd. Er zijn 19 zetten gedaan en het vuurwerk dat nu ontstoken wordt eindigt op de 24-ste zet van wit. Ook hier is het de loper op a3 die dan mat geeft.

Het derde voorbeeld is uit nabloeitijd van het gambiet aan het eind van de vorige eeuw. Het is de stand na 14 zetten en na een voor de hand liggende zet van wit, gevolgd door een effectvolle zet gaf zwart het op.

In het laatste voorbeeld past Bobby Fischer het gambiet toe tegen een onbekende tegenstander. Na 21 zetten is er niet veel meer van de zwarte stelling overgebleven. Wit maakt het snel totaal uit.

Evans - Mac Donnell. 1826.

Anderssen - Dufresne. Berlijn 1852

Schiffers - Jurewitsch
Sint-Petersburg 1892.Fischer - Zelle
Californië, 1964Oplossingen Marsopgaven uit het vorige nummer.

1. Zwart wint na 1..Dc7-e5. Na het antwoord d6 is het pionnen-eindspel wel gewonnen. Op een andere zet speelt zwart eerst b5-b4 (a3,a5;) en ruilt daarna de zware stukken.
2. Na Te7-c7, gevolgd door Pg3-e4 had zwart niets meer gehad. Nu wist hij zich te redden met Td8-c8.
3. Zwart speelde 19..Dc7-c5 en na het ingecalculeerde antwoord 20. Pe5-c4, b6-b5! en dat leidt tot onoverkomelijke problemen voor wit waarbij de zwakte van de onderste rij een rol speelt. Alsnog een Mars voor iemand die een redding voor wit ziet.
4. Wit speelde 9. e4xd5, met de dreiging 10. De2-e5, waarbij de beide zwarte torens aangevallen worden. Na het praktisch gedwongen antwoord 9..Lg7; 10. d5xe6, Lxe6 had wit een belangrijke pluspion en zwart een stelling zonder tegenkansen.